

▶ KOTLÍKOVÉ DOTACE BUDOU POKRAČOVAT DO ZÁKAZU PROVOZU STARÝCH KOTLŮ V ROCE 2022

Kotlíkové dotace budou pokračovat až do roku 2022. Nově se soustředí i na domácnosti s nižšími příjmy, kterým nabízí **možnost získat až 95% dotaci na výměnu starého kotle.**

Možnost vyměnit si kotel s dotací ale stále mají i ostatní domácnosti, ty dostanou na výměnu až 50%. Ministerstvo životního prostředí zveřejnilo základní parametry pokračování kotlíkových dotací. Domácnosti si tak budou moci požádat o dotace maximálně do 1. září 2022, kdy začne platit zákaz provozu starých neekologických kotlů, o kterém bylo rozhodnuto již v roce 2012. „Každý, kdo si o dotaci požádá a splní podmínky, dostane peníze na výměnu kotle,“ slibuje ministr Brabec. Navíc ti, kteří si o dotaci požádají a doloží to úřadům, nebudou v případě kontroly po 1. září 2022 platit sankci za nevyměněný kotel a dostanou další rok na jeho výměnu bez finančního postihu.

Už v září příštího roku začne ze zákona platit zákaz vytápět starými kotli na uhlí nebo dřevo, které nedosahují alespoň 3. emisní třídy. Ministerstvo životního prostředí na jejich výměnu poskytuje od roku 2015 tzv. kotlíkové dotace. Po dočerpání prostředků ve všech krajích měly kotlíkové dotace v letošním roce skončit, Ministerstvu životního prostředí v čele s ministrem Richardem Brabcem se však podařilo v Evropské komisi vyjednat další prostředky na pokračování tohoto velmi úspěšného programu. Domácnosti díky tomu dostanou poslední možnost k výměně starého kotle s dotací ještě před jejich zákazem.

„Rozhodli jsme se využít ještě poslední rok před zákazem provozu starých kotlů, který je v zákoně už od roku 2012, domácnosti tedy měly deset let na výměnu svých starých kotlů, a umožnit tak výměnu starého kotle s dotací od státu. U Evropské komise se nám podařilo vyjednat finanční prostředky, které můžeme do pokračování kotlíkových dotací investovat,“ uvedl ministr životního prostředí Richard Brabec.

Na kotlíkové dotace 2021+ bude k dispozici minimálně 14 miliard korun, z toho 5,5 miliardy se rozdělí mezi nízkopříjmové domácnosti a 8,5 miliardy bude možné využít přes program Nová zelená úsporám. Podle odhadů MŽP by to mělo stačit na výměnu dalších minimálně 150 tisíc nevyhovujících kotlů. Ministr Brabec navíc slibuje, že bude-li o výměny zájem převyšující alokovaný obnos, další peníze MŽP zajistí. Navíc nikdo, kdo nestihne výměnu kotle zrealizovat, ale alespoň si požádá o dotaci na výměnu kotle do 1. září příštího roku, nebude v případě kontroly z úřadů finančně sankcionován.

„Naším cílem není postihovat domácnosti za nevyměněné kotle, ale chceme opravdu dosáhnout co nejrychlejšího stažení starých neekologických kotlů, které nám prokazatelně otravují ovzduší a zkracují tak život. Zákon umožňuje úřadům, pokud vidí snahu a lze ji objektivně doložit, ukládat nápravná opatření bez sankce – tedy například stanovit povinnost vyměnit zdroj do data, které úřad stanoví, což je obvykle do jednoho

roku od povinnosti. Ministerstvo životního prostředí proto metodicky povede správní úřady (obce s rozšířenou působností), aby podání žádosti o výměnu zdroje zohledňovaly v případných řízeních ve prospěch vlastníků nemovitosti. Navíc mohou slíbit, že pokud bude zájem o poslední kolo kotlíkových dotací ještě vyšší, peníze na financování většího počtu výměn než předpokládaných 150 tisíc seženeme," zdůrazňuje ministr Brabec.

Současně kotlíkové dotace dostávají novou podobu. Domácnosti s celkově nižšími a podprůměrnými příjmy mohou získat dotaci ve výši až 95 % a lidé si o ni budou moci žádat jako doposud na krajských úřadech. Ostatní domácnosti s běžnými a vyššími příjmy si budou nově žádat o výměnu starého uhelného kotle v programu Nová zelená úsporám prostřednictvím Státního fondu životního prostředí ČR, a to s dotací až 50 %.

„Podpora v obou schématech je stále velmi štedrá. Samozřejmě jsme se snažili začít vyšší podporu především na domácnosti s nízkými příjmy, které často nemají prostředky na mimořádné výdaje v podobě nákupu nového kotle. Připravili jsme ale motivační a výhodné modely podpory pro všechny domácnosti,“ doplňuje Richard Brabec.

Domácnosti s nižšími příjmy nadefinovalo Ministerstvo životního prostředí na základě modelu Agentury pro sociální začleňování. Domácnost, ve které byl v roce 2020 průměrný výdělek na jednoho člena maximálně 170 900 Kč, bude mít možnost požádat si o kotlíkovou dotaci s 95% podporou. Výdělky dětí se považují vždy za nulové a nesledují se, za každé dítě se však zvyšuje příjem celé domácnosti o stanovený maximální strop 170 900 korun. To znamená, že na 95% dotaci dosáhne například čtyřčlenná domácnost složená ze dvou dětí

a dvou dospělých, kde oba rodiče dohromady (nebo jen jeden z nich) vydělali v roce 2020 ne více než 683 600 Kč čistého příjmu za celý rok. Domácnosti složené čistě z důchodců pobírajících starobní nebo invalidní důchod 3. stupně mají na 95% dotaci nárok automaticky, samozřejmě pokud splní další (technické) podmínky stanovené programem. Žadatelé budou mít navíc možnost získat prostředky na výměnu kotle již před její výměnou, tzn. například zálohovým financováním ze strany krajských úřadů.

„Příjmový model nám vytvořila Agentura pro sociální začleňování, a to na základě dosavadní praxe s různými typy sociální podpory. Až 380 tisíc domácností bydlících ve vlastním domě s kotlem na tuhá paliva nedosahuje na celkový příjem ve výši 170 900 korun na osobu ročně. Z nich je to pak 100 tisíc, které si nemohou dovolit mimořádný výdaj už 11 tisíc korun, to znamená, že těch, kdo si nemohou dovolit koupit nový kotel, bude řádově více,“ říká náměstek pro evropské fondy MŽP Jan Kříž, který společně s Agenturou připravoval a diskutoval nový model kotlíkových dotací několik měsíců.

„Novou podporu jsme samozřejmě diskutovali i s kraji. Zcela zásadní bude jejich aktivní přístup k vyhledávání potenciálních žadatelů. Některé kraje s tím už začaly a rozběhly systém oslovování domácností a zjišťování jejich zájmu o výměnu kotle. Na to by pak měly navázat výzvy pro občany k podání žádosti. Mělo by se tak v krajích stát nejpozději na začátku roku 2022,“ doplňuje Petr Valdman, ředitel Státního fondu životního prostředí ČR.

Ostatní domácnosti si budou moci požádat o až 50% dotaci na výměnu kotle v programu Nová zelená úsporám. Zde si žádost může podat každý bez prokazování výše příjmů po splnění technických podmínek programu. V NZÚ si navíc může žadatel nakombinovat různá ekologická opatření (např. výměnu zdroje a zateplení objektu) a získat tak vyšší celkovou dotaci. Dotace z programu Nová zelená úsporám je vyplácena vždy až po realizaci opatření.

„Žádosti do programu Nová zelená úsporám o výměnu kotle bude možné podávat na přelomu září a října letošního roku, kdy se rozběhne nová podoba programu Nová zelená úsporám. Kompletní podmínky nového programu zveřejníme na konci července,“ pokračuje ředitel Státního fondu životního prostředí Petr Valdman.

V obou schématech (kotlíkové dotace pro domácnosti s nižšími příjmy i NZÚ) platí, že žadatelem o dotaci je vlastník nebo spoluvlastník nemovitosti. Nově jsou také podporovány výměny kotlů v bytových jednotkách bytových domů a trvale obývaných rekreačních objektech. Ruší se bonus 7 500 korun v oblastech se zvýšeným znečištěním ovzduší, ale zůstává dlouhodobý 10% bonus z celkové výše dotace v programu Nová zelená úsporám pro domácnosti z Moravskoslezského, Ústeckého a Karlovarského kraje.

Od roku 2015 si lidé požádali o výměnu 120 tisíc kotlů v celkové hodnotě 11,8 miliard korun. Aktuálně se ještě rozdělují poslední zbylé peníze z prvních tří vln kotlíkových dotací, poslední výzvy v rámci původního schématu plánuje ještě Olomoucký, Jihočeský a Ústecký kraj a Kraj Vysočina. ●

KOTLÍKOVÉ DOTACE PRO DOMÁCNOSTI S NIŽŠÍMI PŘÍJMY

Domácnost s nižšími příjmy

průměrný čistý příjem na člena domácnosti 170 900 Kč v roce 2020

- sledovány jen běžné příjmy za rok 2020 – zdanitelné příjmy, důchody, vybrané typy dávek
- příjmy dětí a studentů do 26 let jsou považovány za nulové

Dotace 95 % ze způsobilých výdajů s následujícími limity:

Podporované zdroje tepla	Maximální výše dotace (Kč)
Plynový kondenzační kotel	100 000
Kotel na biomasu s ruční dodávkou paliva, včetně akumulární nádrže	130 000
Kotel na biomasu se samočinnou dodávkou paliva	130 000
Tepelné čerpadlo	130 000

KOTLÍKOVÉ DOTACE PRO OSTATNÍ DOMÁCNOSTI

Využijte program Nová zelená úsporám. Dotována výměna následujících zdrojů:

- starých kotlů na pevná paliva nespĺňujících parametry 3. nebo vyšší emisní třídy
- lokálních topidel
- elektrických zdrojů tepla (pouze za elektrická TČ)
- bonus za kombinaci s dalšími úspornými opatřeními – výše bonusu dle počtu a typu opatření
- pouze ex-post financování – vyplacení dotace až po výměně zdroje

Dotace max. 50 % ze způsobilých výdajů s následujícími limity:

Typ zdroje tepla	Max. dotace RD (Kč)	Max. dotace BD (Kč / b. j.)
Plynový kondenzační kotel	35 000	12 000
Kotel na biomasu vč. akumulární nádrže nebo kotel na biomasu se samočinnou dodávkou paliva	80 000	25 000
Kotel na biomasu se samočinnou dodávkou paliva a celosezónním zásobníkem pelet	100 000	25 000
Tepelné čerpadlo s teplovodním systémem vytápění a přípravou teplé vody	100 000	—
Tepelné čerpadlo s teplovodním systémem vytápění bez přípravy teplé vody	80 000	30 000
Tepelné čerpadlo vzduch-vzduch	50 000	18 000
Napojení na soustavu zásobování teplem	40 000	10 000
Lokální zdroj na biomasu se samočinnou dodávkou tepla a teplovodním výměníkem	45 000	35 000
Lokální zdroj na biomasu se samočinnou dodávkou tepla	30 000	—
Kombinovaná výroba elektřiny a tepla	—	30 000